

Sosiaali- ja
terveysministeriö

HE 129/2025 vp – Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuuleminen 20.11.2025

Erkki Papunen
Hallitusneuvos
20.11.2025

Alihankinta / nykytila (1)

- Kaikkien yksityiseltä palveluntuottajalta hankittavien asiakkaalle annettavien palvelujen osalta perustuslain 124 §:n edellytysten on täytyttävä. Tämä koskee myös alihankintaa.
- Perustuslakivaliokunta on aiemmassa lausuntokäytännössään suhtautunut lähtökohtaisesti kielteisesti julkisen hallintotehtävän edelleen siirtämiseen (subdelegointi).
- PeVL 17/2021 vp s. 20: ”.. alihankintaa koskeva sääntely 17 §:ssä ei nyt käsillä olevassa sääntely-yhteydessä muodostu ongelmalliseksi. Valiokunnan käsityksen mukaan alihankinnasta nyt ehdotettua väljempikin sääntely on mahdollinen, kunhan sääntely täyttää perustuslain 124 §:ssä asetetut edellytykset.”

Alihankinta / nykytila (2)

- Voimassa olevan sote-järjestämislain 3 luvun sääntelyn perusteella yksityinen palveluntuottaja voi hankkia omaa toimintaansa täydentäviä palveluja tai henkilöstöä alihankkijalta.
 - Sen perustelujen mukaan täydentävänä hankittavien palvelujen/henkilöstön osuus voisi olla enintään 30 ja 49 prosentin välillä eli ei ainakaan yli puolta hyvinvointialueelle tuotettavista palveluista.
- Alihankinnan ketjutuksesta ei säädetä 3 luvussa lainkaan, joten se ei ole mahdollista.

Alihankinta / ehdotukset

- Yksityinen palveluntuottaja voisi hankkia alihankkijalta ”osan” hyvinvointialueelle tuotettavista palveluista aiemman ”täydentävän” sijaan
 - Jatkossa säännöksen perusteluissakaan ei viitattaisi mihinkään prosenttiosuuteen
 - Olennaista olisi, että alihankkija ei voisi tuottaa kaikkia palveluja/tarjota koko henkilöstöä
 - Ns. kuoriorganisaatioiden kiello
 - Yksityisellä palveluntuottajalla tulee olla kyky hallita alihankintaketjua
- Alihankinnan ketjutus olisi mahdollista, jos kyse tilapäisestä tarpeesta
 - Edellyttäisi, että asiasta sovittu myös hyvinvointialueen kanssa
 - Tilapäinen = lähtökohtaisesti enintään puoli vuotta
 - Ensihoito rajattu ketjutuksen ulkopuolelle

Investointisuunnitelmien osasuunnitelmat

Nykytila:

- Sote-järjestämislain 25 §:n ja pela-järjestämislain 11 §:n mukaan investointisuunnitelmien osasuunnitelmien tulee perustua hyvinvointialueiden valtakunnallisiin tavoitteisiin
- Investointisuunnitelmia ei kuitenkaan voida jättää hyväksymättä tällä perusteella

Ehdotus:

- Jatkossa sote- ja pela-osasuunnitelmat voitaisiin jättää hyväksymättä, jos ne olisivat ilmeisessä ristiriidassa hyvinvointialueiden tehtävien koskevien valtakunnallisten tavoitteiden kanssa.

Seuranta ja arviointi

- Hyvinvointialueen seurantavelvollisuuden piiriin lisättäisiin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä ja sen käyttöä koskevat tiedot.
- Selkeytettäisiin hyvinvointialueilta edellytettävän vähimmäistiedon tuottamiseen liittyvää sääntelyä sekä vertailutiedon käyttöön liittyvää sääntelyä.
 - Vertailutietojen tuottaminen kansallisesti THL:n tehtäväksi
 - Vähimmäistietoa sekä vertailutietoa käytettäisiin myös hyvinvointialueiden ohjauksesta ym. vastaavien organisaatioiden lakisääteisissä tehtävissä (tietojohdaminen)
 - Tavoitteena on tuottaa tieto kertaalleen vertailukelpoisessa muodossa sekä viranomaisten että hyvinvointialueiden tarpeisiin.
- Asetuksenantovaltuutta täsmennettäisiin
 - Seurannan sekä hyvinvointikertomusten ja -suunnitelmien vähimmäistietojen hallintamallit

Sosiaali- ja
terveysministeriö